

DVA IZVJEŠTAJA O "HAJKA NA POGlavNIKA U BUENOS AIRESU 1955/6"

(1) IZ OKRUŽNICE HRVATSKOG NARODNOG ODPORA 1955.

I

(2) POBJEDA ISTINE DR. V. VRAN I A.

HRVATSKI NARODNI ODPOR

glavno tajni tvo[U]

Br. 7129/55

Okr. pismo br. 104/1955,

Stan, 20 listopada 1955.

SVIM HRVATIMA U SVIETU

(Ovo Okružno pismo HNO se nalazi u knjigi "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA A" na stranici 72. Po ovoj Okružnici se može zaključiti da su Poglavnik i Maks Luburica usko surađivali u listopadu 1955. godine. Već od tada se primjećuje da su se odnosi POGLAVNIK/LUBURICA počeli "hladiti". Koliko god ova Okružnica HNO može pomoći i razsvjetliti zamršenu i nezgodnu situaciju Hrvata u Argentini dolazkom nove vlasti JUNTE generala Eduarda Leonarda, također i izvještaj dra. Vjekoslava Vranica iz god. 1956 "POBJEDA ISTINE" donosi mnoga razjašnjenja tih nezgodnih zbivanja. Priključiti ovu Okružnicu HNO i izvještaj dra. Vjekoslava Vranica o istoj temi daje se naslutiti da je već postao jedan veliki JAZ između Poglavnika i Maksa Luburice. Pitanje se sada postavlja, poslije punih šesdeset (60) godina: Koje su to materijalne i zakulisne snage bile koje su u tako kratkom roku vremena uspjele posvadići NAJELITNIJU EKIPU HRVATSKOG DRŽAVOTVORSTVA? Ja u potražiti to izvješće dra. Vjekoslava Vranica i priložiti ga ovdje kako bi cijenjeni čitatelji mogli usporediti jedno i drugo, te na osnovu priloženog stvoriti osobno mišljenje, ideje i zaključke. Pročitajte dolje priloženi link. Mo. Otporaš.

<https://otporas.com/ovaj-opis-treba-usporediti-s-opisom-maksa-luburica-koji-se-nalazi-u-knjigi-pisma-vjekoslava-maksa-luburica-st>

Svima su Vam, barem u krupnim potezima, poznati događaji zadnjih sedmica u Argentini kao i posljedice, koje bi zbog tih događaja, lažno intrepetiranih, himbeno i bezdušno izkoristivanih od raznih neprijatelja hrvatskoga naroda, mogla doživjeti hrvatska skupina u Argentini, i to posebno njezini prvoborci s Poglavnikom na čelu. Mi smo već učinili neke korake kod uglednih osoba, kako bi se pružila moralna pomoć i zajamio zakonski postupak progonjenim Hrvatima, progonjenim na temelju podlih laži i najnižeg ocrnjivanja.

Budući da nove vesti govore o pogoršenju stanja i povećanoj djelatnosti naših neprijatelja i protivnika - ovime proširujemo akciju na najšire slojeve hrvatske emigracije, kako smo to učinili i u drugim sgodama, kada su bili ugroženi hrvatski životi i hrvatski interesi.

Poznato je, da je Argentina - u slučaju, kada nas nitko nije htio primiti, u pretežno doba naše povijesti - primila mnogo tisuća hrvatskih izbjeglica, da ih je primila i da im je pružila zaštitu, osiguravši im život dostojan ljudi. Hrvatske su izbjeglice razumjeli značenje toga gesta, te su se pokazale kao zahvalni sinovi nove domovine, nastojeći sa svojim radom odužiti za širokogrudni prijem, ali ne pojedincima, već itavoj argentinskoj naciji. Hrvatske su izbjeglice pristupile izgradnji Argentine sa svim svojim sposobnostima, dok su se u politici život uključili ili samo nekoliko, koliko je to tadašnji peronistički režim zahtijevao od svih izbjeglica. Hrvatska je skupina služila Argentini, a ne prolaznome peronističkom režimu.

Treba požaliti, da je spomenuti peronisti ki režim poveo samoubila ku borbu protiv katoli ke Crkve, a treba energično osuditi, da su paljene crkve i da je progonjeno svećenstvo, s tim hrvatska skupina u Argentini nije imala ništa zajedničko. Hrvatski Narodni Odpor, vjerni tumač osjećaja goleme većine hrvatske emigracije i cijeloga hrvatskoga naroda, osudio je takove i slične stvari, i to jasno u svom službenom glasilu "DRINI" kao i u okružnim pismima, što je poznato i u itavoj hrvatskoj emigraciji. Pouzdano znamo, da ni jedan jedini Hrvat nije učestvovao u tom svetogrđnom poslu, zato s pravom možemo - i moramo - ustati na obranu naše hrvatske braće, kojima lažci i klevetnici, koji su davno pogazili obraz i ponos, pripisuju razna zlodjela, pred kojima se zgraža ljudsko srce.

Jugoslavenski komunisti preko poslanstvo u Buenos Airesu fabricira "dokaze" o tobožnjem sudjelovanju Ustaša u paljenju crkava, a neki naši politički protivnici u želji, da se nametnu za vodje hrvatskoj skupini ili da je dezorganiziraju i unište, ako im ne uspije postati vodjama, svojski pomažu i šire jugoslavenski komunističke optužbe ne samo protiv Ustaša nego i protiv samih članova Hrvatske Državne Vlade u izbjeglištvu, protiv starješinstva hrvatskog Domobrana i protiv itavog niza naših prvoboraca.

Oslanjaju se na te laži i podvale, nove argentinske vlasti, koje još ne poznaju istinsko stanje stvari, vrše premetanje u stanovima naših ljudi, zatvaraju ih, (*sličnu stvar su francuske vlasti činile s nama državotvornim Hrvatima prigodom sastanka u Parizu u ožujku 1960. godine, : De Gaulle-a, McMillan-a, Eisenhower-a i Kruševa, te nas internirali preko tri tjedna na otok Korziku, mo. Otporaš*). traže oružje i optužuju ih, da tobože organiziraju protirevoluciju, da su učestvovali u paljenju crkava i progonu svećenika. Mi smo sigurni, da ni jedan Hrvat nije počinio tako teško i svetogrđno djelo, kao što je paljenje crkava. A kada bi to učinio, mi bismo sami tražili najstrožiju kaznu i javnu osudu. U tome bismo slušajući tražili, da se nama - hrvatskim vojnicima - dadne mogućnost, da mu sudimo i na njemu kaznu izvršimo. Ali nove argentinske vlasti progone hrvatske prvoborce ne zbog počinjenih zlodjela, jer ih Hrvati u Argentini nikada nisu počinili, već zbog lažnih optužba naših neprijatelja, koji se služe svim sredstvima, da unište ili obezglave možu hrvatsku skupinu u Argentini, da bi tako razbili naše falange, koje se spremaju osloboditi Domovinu Hrvatsku od srbokomunističkog jarma i njegove tiranije i robstva. Sbog toga je očit, da je naša sveta dužnost razkrinkati laži o optuživanju naših neprijatelja i protivnika, kako bismo spasili ugrožene živote naših prvoboraca i kompaktnost naših redova.

Zato je potrebno, da mi svi: društva, pokreti, organizacije, skupine, logori, grupe, bez obzira na vjerske ili eventualne političke razlike, apeliramo na novog Predsjednika Argentine, na poznatog vojnika i iztaknutog katoličkog javnog radnika, na generala Lonardia, da uzme u zaštitu hrvatske zatvorenike i hrvatsku skupinu; potrebo je, da tražimo, u ime pravde i demokracije, da novi predsjednik Argentine učini sve, kako bi se bez strasti izpitati "dokazi", koji terete našu braću, i da se zajam i hrvatskim izbjeglicama, poznatim nacionalnim i protukomunističkim borcima, pravedni pravni postupak; potrebno je, da zahtjevamo, da se pravedno i dolično postupi s hrvatskim državnim Poglavarom, Poglavnikom Dr. Antom Pavelićem, koji je uvijek bio praktični katolik i sdušno pomagao sv. Mater Crkvu, kako je to uvijek priznavao cjelokupni katolički hrvatski episkopat. (*Koliko mi je poznato da se je tih teških i revolucionarnih prevratnih momenata naš Poglavnik morao sakrivati, jer je postojala velika mogućnost da se u toj "mutnoj kaljuži" i Poglavnika ulovi i tajnim kanalima odvede za Beograd, kao što se je dogodilo par godina kasnije i sa Adolfom Eichmannom i tajnim kanalima dopremilo u TelAviv, mo*).

Držeći se gornjih uputa i podataka, pišite apele na jeziku zemlje, u kojoj živite, pošaljite ih zračnom poštom - po mogućnosti preporučeno - na slijedeću adresu:

Exmo. Senor Presidente da la repubilca Argentina, general Eduardi, Bueons Aires, Argentina.

Nastojte sakupiti što više podpisa i poslati što više osobnih pisama! Stavite svoju adresu, jer će Vam se odgovoriti, kao što je to bio slučaj i u stvari Dra. Andrije Artukovića. Pokrenite naše prijatelje i saveznike sa njihovim društvima, organizacije i ugledne osobe, navlastito svećenike! Treba postupati žurno, da naši neprijatelji i politički protivnici ne bi izkoristili novonastalu situaciju - situaciju nastalu iza revolucije, kada mržnja zna postati jedinim pokretom akcija i kada naši neprijatelji, loveći u mutnome, ubacuju nove laži i bezdužno ocrnjuju - i uništiti ili onemogućiti naše prvoborce. Treba raditi odlučno, jer naši

neprijatelji i politički protivnici, izkoristiš uju uzvarele strasti, svojstvene svakom većem preokretu, da onemoguće našu rodoljubnu djelatnost i oslobodilačku borbu; prikazuju nas i naše prvoborce pred svietom i svjetskim javnim mnijenjem kao avanturiste i teroriste, kao zaklete neprijatelje vjere i kao obične zločince! Neprijatelj je opet posegao za optužbama i klevetama! U pitanju su Hrvati! Na neprijateljske laži i klevete odgovorimo istinom! Pokažimo svietu, da smo povezani; na smrt i život! Brane i našu braću, branimo i sami sebe!

U ovim teškim časovima mi obnavljamo našu vjernost državnom Poglavaru i Vrhovnom zapovjedniku, Poglavniku Dru. Anti Paveliću, na koga posebno vrebaju neprijatelji Hrvatske i njezine budućnosti. Mi, vojnici katoličke vjere, očitujemo i iztjemo svoju odanost Crkvi, kako smo ti uvijek činili, ne samo riječima već i djelima.

Sigurni smo, da će katolički vojnik, novi Predsjednik Argentine, General Lonardi, izići u susret našim molbama i apelima, da će udovoljiti pravdi i istini i tako uništiti sve neprijateljske laži i klevete.

ZA POGLAVNIKA I DOM SPREMNI!

General drinjanin v.r.

Pukovnik Pušić v.r.

IZIŠLA KNJIGA U ZAGREBU "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA"

(Ovih dana je izašla u Zagrebu knjiga "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA" od 1952. pa do njegove smrti, (zadnje pismo pisao dru. Miljenki Dabi Perani 18 travnja 1969. godine) 20 travnja 1969., od nekih tisuću i sto stranica, 18 slika itd. Ne mogu govoriti o mojoj malenkosti da sam ja tu knjigu pripremio a Despot Institut izdao, ali želim reći da su sva ta pisma, njih preko pet stotina, nekoliko puta prošla kroz moje ruke; reklo bi se da bih ta pisma mogao na pamet prepričati.

*Sve što želim reći je to: Da bi svaki Hrvat(ica) i svaka hrvatska kućica trebala imati ovu knjigu. U ovoj knjigi se mogu pronaći mnoge mnogima nepoznate stvari, počevši od djetinstva Vjekoslava Luburice, njegova mukotrpnog hercegovačkog života, ubojstvo njegova oca, prisega na grobu njegova oca da će ga osvetiti i za Hrvatsku boriti, odlazak na Janka Pustu gdje je dobio konspirativno ime "**MAKS**", povratak u Hrvatsku 10 Travnja 1941., borba u obrani NDH, Jasenovac i druga Sabirna Mjesta, osnivanje Hrvatskog Narodnog Otpora na Ivan Planini u listopadu 1944., zadnji Zapovijednik HOS-a, povlačenje HOS-a prema Austriji, povratak u Hrvatsku, borba s **KRIŽARIMA** za Obnovu Hrvatske Države, ranjavanje, bijeg u drugu emigraciju, dolazak u Španjolsku, pokretanje HNO, tiskanje i asopisa "**DRINA**" za odgoj budućih hrvatskih vođa, do vođa, arkanovaca i vojnika, brige oko Poglavnikova života u Argentini, razlaz s Poglavnikom, pripremanje Poglavnikova puta, dolazak u Španjolsku sa Padre Oltra, ženidba Maksa Luburice sa Španjolskom Isabelom Hernandez 19 listopada 1953., povlačenje ili "**Zimski San**" od četiri godine 1956-1960., ponovno pokretanje HNO, razdvoj od žene, prikupljanje živih snaga sinova Hrvatske kako iz redova bojnih, tako isto iz redova brigada, **PORUKA IZMIRENJA USTAŠA I HRVATSKIH PARTIZANA** koja je izašla u Istarska "**DRINA**" br. 3/4 1964., i mnogo drugih zanimljivosti. Ova knjiga se ne može čitati kao obične knjige ili romani. Ovo je naša hrvatska **BIBLIJA**, uzmeš jedno Evanđelje i čitaš, študiraš i sam sebi odgovaraš na svako slovo. Tako je i sa ovom knjigom: "**PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURICA**". Uzmeš jedno pismo, ili dva, pročitaš, zastaneš, zamisliš se i sam sebe pitaš: jel to moguće. I dolje niže priloženi opis treba usporediti s generalovim opisima iz tih burnih godina u vrijeme argentinske revolucije **1953/1955.**, kada su Poglavnik i mnogi Hrvati bili optuženi da su se borili na strani Perona a protiv pobune koju je pobuna vodila i na koncu pobijedila. Poglavnik je morao bježati a mnogi Hrvati su bili hapšeni i pohapšeni. Na osnovu tih događaja je general pisao mnogima i pisao Okružna Pisma Hrvatima diljem slobodnog svijeta. Sve se to može naći u ovoj knjigi. Tako je i dolje priloženi opis dra. Vjekoslava Vrančića i "**POBJEDA ISTINE**" jedan izvor dogodovština i situacije prema Hrvatima u Buenos Airesu i Argentini tog burnog vremena. Otporaš.)*

OVAJ OPIS TREBA USPOREDITI S OPISOM MAKSA LUBURI A U KNJIGI "PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURI A" Otporaš.

Izvor: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, HAZUD, posted 22 travnja 2014. (Otporaš)

Izveš e dr. Vjekoslava Vran i a o lažnim prijavama i istragi povodom revolucije u Argentini protiv predsjednika generala Perona

POBJEDA ISTINE, piše dr. Vjekoslav Vran i ,

1955. - 1956.

Izveš e dr. Vjekoslava Vran i a o lažnim prijavama i istragi povodom revolucije u Argentini protiv predsjednika generala Perona.

Svršetkom prošle i po ekom teku e godine izdržao je Hrvatski Domobran jednu od najžeš ih i najtežih borba u toku svoga etrdeset i pet godišnjeg obstanka, ali je zato mogao zabilježiti i jednu od najve ih pobjeda, koju ne smatra samo svojim uspjehom, nego uspjehom hrvatske narodne oslobodila ke borbe uob e.

Ilanovima Hrvatskog Domobrana u Argentini i drugim hrvatskim rodoljubima, razasutim diljem svijeta, koji su prošli kroz logore Austrije, Italije i Njema ke, poznati su otvoreni i podmukli pokušaji, da se uništi hrvatsku političku emigraciju uob e, a vodstvo i pripadnike Ustaše, Hrvatskog Oslobodila kog Pokreta napose.

Dok su u godini 1945. svi hrvatski politički izseljenici bili jednako izloženi progonima komunista i njihovih zapadnja kih pomoga a, dotle su se poslije ti napadaji usredoto ili uglavnom protiv vodstva i pripadnika Ustaše, Hrvatskog Oslobodila kog Pokreta, na kojemu su se poslu našli u zajednici komunisti i drugi naši neprijatelji, koji, istina, pripadaju razli itim skupinama, ali se oni brzo slože, kadgod treba pokušati naškoditi našem Pokretu.

U jednu od tih skupina pripadaju velikosrbi i njihovi malobrojni jugoslavenski orjentirani Hrvati. U drugu skupinu spadaju neki bivši privremeni pripadnici našeg Pokreta, koji su u njega bili pristupili, kada su se u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj dielile asti i visoki politički položaji, a napustili Pokret, kada je umjesto nošenja asti trebalo podneti borbu. *(Nesumnjivo dr. V. Vran i u ovom pismu aludira na Vjekoslava Maksa Luburi a. Mo. Otporaš.)*

Pripadnici ove ina e raznobojne skupine primili su u svoje labavo kolo i one Hrvate, koji su od prije bili protivnici našeg Pokreta, te djelovali unutar Komunističke Partije Jugoslavije, ili takozvanog Jugoslavenskog Narodnog Oslobodila kog Fronta, bilo kao kao djelatni šumski partizani, bilo kao njihovi potajni jataci. Svima njima smeta sada hrvatski državotvorni program, umjesto kojega propoviedaju ostvarenje maglovite zamisli jedne nadnarodne Europe, u korist koje bi se narodi trebali odre i svoje pripadnosti, te stupiti u neodredjen pojam "univerzalnog europejstva". Ovoj skupini su se pridružili franjevci sa "Jose Ingenierosa" kao i mnogi drugi.

To se evo i sada provadja protiv svih naroda.

Na otvorenom zajedni kom poslu našle su se sve tri skupine prilikom argentinske revolucije od 16. lipnja i 16. rujna prošle godine, kada su, dielom samostalno, a dielom u neprekrivenoj suradnji, optužili dra Antu Pavelića, vodstvo Hrvatskog Domobrana d.d., da su sudjelovali u paležu katoli kih crkava, da su pripadali argentinskoj borbenoj organizaciji "Alianza", da su imali svoje vlastite oružane udarne jedinice, koje da su bile pla ene od bivše vlade, radi ega da su sudjelovale u oružanoj borbi protiv argentinskih ustanika. Sve ono što najvažnije u toj lažnoj i ogavnoj klevetni koj kampanji priredili su franjevci sa "Jose Ingenierosa" koji je vodio dubrova ki fratar fra Rado. Na crt o zatoru hrvatskog političkog vodstva u Argentini bio je izradjen ve po etkom 1955. godine, kada je postalo o ito da e do i do otvorenog sukoba izmedju oporbe i bivše vlade.

Na crt je predvidjao krivicu hrvatskog političkog vodstva u oba slu aja: o slu aju pobjede ili poraza bivše vlade, a išao je za tim, da se u svakom slu aju na optužene primjeni argentinski Zakon broj 4144 od

22. studenog 1902., koji je još na snazi, a predviđa izgon, odnosno prisilno ukrcanje onih stranaca, kojih držanje dovede u opasnost, narodnu sigurnost, ili naruše javni red. Provedbu svih mjera povjerava Zakonopravnim oblastima, koje ga mogu promijeniti, kratkim putem bez drugog postupka. Zato je već u mjesecu svibnju 1955. podnešena prijava oporbenim krugovima i argentinskim crkvenim oblastima, protiv hrvatskog političkog vodstva, preko kojeg se oni nalaze u plaćenju službi bivše vlade, za koju da se boriti s oružjem u ruci.

Neposredno nakon toga pošli su izlaziti letci, koji su u tom smislu optuživali Poglavnika dra Antu Pavelića i njegove sljedbenike. Te su letke sve priredili franjevci na čelu sa fra Radom i dali su ih distribuirati po katoličkim školama i župama. Kad je pak 11. lipnja 1955. zapaljena zgrada Kongresa argentinska narodna zastava, isti su se naši protivnici pobrinuli, da u tadašnjem vladinom Glasilu "Democracia" budemo optuženi da smo tom prilikom vršili ulične prosvjede u korist argentinske oporbe.

Poslije prve revolucije od 16. lipnja 1955. slijedili su novi oporbeni letci protiv nas, u kojima se tvrdilo da smo na dan revolucije palili crkve, po nalogu vlade. Širena je i vijest od komunističkih, četnika i nekih Hrvata, pripadnika revolucionarne skupine, da nas je poginulo 300, što je neupućena argentinska javnost primila pod istinu.

Nekoliko Hrvata istakli su se u širenju vijesti, da postoji popis od 20 Ustaša, koji da će nakon uspjeha revolucije biti pohapšeni i izručeni komunističkoj Jugoslaviji. Spominjali su i imena tih Ustaša, a onda su listu proširili na četrdeset osoba. Jedan od fratara sa "Jose Ingenieros" podnio je prijavu koju je potpisao fra Rado.

Paklenska hajka počela je tek nakon uspjeha revolucionaraca, poslije 16. rujna 1955. a naročito nakon 20. rujna kada su pripadnici "Aliance" pružili oružani otpor organima vlasti. Sa strane revolucionarne skupine Hrvata proširena je odmah vijest, da je tom prilikom poginulo 20 Ustaša, te da je Poglavnik dr. Ante Pavelić bio vojni poduzetnik revolucionarne organizacije. Spominjali su i svote novaca za koje da je Poglavnik za to dobivao. Tokom te večeri doušnik fratara M. Brodari, doletio je u Palomar da ustanovi da li je Poglavnik te večeri bio kod kuće ili ne. Ovaj doušnik bio je oženjen sa kćerkom pokojnog Ing. A. Pavelića, čija sestra bila oženjena za jednog brata Poglavnikovog oca Mile Pavelića. Uslijedio je poslije toga i prvi javni napadaj u argentinskom tisku nakon što su dvojica Hrvata pripadnika revolucionarne skupine, posjetili jednog visokog državnog dužnosnika i podnijeli mu prijavu u revolucionarnom smislu.

Sutra dan, dne 28. rujna izvršena je prva kućna premetačina u hrvatskom skloništu Calle Monte broj 2065, gdje je traženo oružje, koje da smo dobili od bivše vlade.

Dne 1. listopada 1955. dvojica pripadnika Revolucionarnog Argentinskog Vijeća, kojima je bila povjerena prediztraga na osnovu gore spomenute prijave, posjetili su u pratnji redarstvenika stan mlade Poglavnikove kćerke Mirjane i zatražili da se sutradan prijavi jedan član Poglavnikove obitelji radi preslušavanja. Traženju je udovoljeno, te se je istrazi stavila na raspolaganje gospođica Višnja Pavelić, koja je bila preslušavana sat i pol.

Gospođica Višnja Pavelić zajedno sa Nikolom Popa, njih dvoje odvezli su se istražitelju u "Hrvatski Dom" da razgovaraju sa dužnostnicima "Hrvatskog Domobrana".

Neposredno nakon toga stavili su se istrazi na raspolaganje članovi Starješinstva Hrvatskog Domobrana, Ing. Ivan Asanović, dr. Vjekoslav Vrančić i Emil Klaić, koji su bili saslušani u prisutnosti gospođice Višnje Pavelić, velećasnoga Don Jure Zovka i rumunjskog izbjeglice gospodina Nikole Popa. Iste večeri bila je obkoljena kuća Poglavnika po argentinskom oružničkom tvrtku i ukinjena je premetačina Avenia Marmoz 699 - naokolo (puni automobili oružnika u kojima su sjedila dva Hrvata.)

Dana 4. listopada 1955. posjetili su Ing. Ivan Asanović i dr. Vjekoslav Vrančić uredništvo povremenika "Esto Es", u kome je bio izašao prvi javni napadaj na Hrvate, te im je uspjelo, da u slijedećem broju bude doneseno naše opovrgnuće toga ogavnog napadaja. Dne 3. listopada izvršene su daljnje premetačine u

ku ama sliede ih Hrvata: dra Josipa Dumandži a, dra Ede Bulata, Josipa Sturmera, Marjana Brodari a, Josipa Subaši a i Marijana Gudelja.

Traženo je oružje i premda ništa nije nadjeno , lišeni su slobode oni obtuženi Hrvati, koje se je u taj as zateklo kod ku e. Vršena je potraga za daljnjih 15, Hrvata, kojih to ne ku ne naslove prijavitelji nisu znali, pa su tako oni ostali na slobodi. Od toga je asa "Hrvatski Domobran" preuzeo obranu, te je u društvenim prostorijama uvedena tajna no na služba, koja je trajala sve dok opasnost nije minula. U sporazumu s Poglavnikom obratili smo se na hrvatska društva u svijetu s molbom za moralnu pomo . Ova djelatnost povjerena je dr. Andriji Ili u u Londonu i Ivici Krili u u Rimu, koji su je najsvjesnije izvršili. *(Za podsjetiti je da je dr. Andrija Ili bio glavni tajnik Hrvatskog Narodnog Odpora, HNO i vjen ani kum Maksu Luburi u 19 studenoga 1953. Kako su se po ele sva e širiti izme u Poglavnika i Maksa Luburi a, dr. Andrija Ili se je priklju io okolini Poglavnika a protiv svojeg kuma Maksa Luburi a i tako proširio JAZ I RAZDOR IZME U POGlavNIKA I MAKSA LUBURI A. Mo. Otporaš.)*

Privremenom predsjedniku Republike Argentine generalu Lonardiju, uputili smo brzojav, mole i ga, da se osobno zanima za tok iztrage, da se upravne oblasti ne bi zbog nepoznavanja prilika pre naglile u donošenju odluke. Sli an brzojav uputile su i sve naše argentinske organizacije. Glavno Starješinstvo zahvaljuje i ovom prilikom svima onima organizacijama i pojedincima koji su nam pritekli u pomo . etni ki Jugoslavenski klub, komunisti ki agenti i nekoliko Hrvata iz spomenute skupine punili su argentinske novine napadajima na nas. Ove napadaje preniele su novinske agencije unutrašnjosti i inozemstva.

Iz odgovora predsjednika Lonardija na naš brzojav saznali smo, kome je povjerena iztraga protiv nas. Toga dana vodilo ju je Ministarstvo Mornarice.

Kada se gospo ica Višnja vratila s preslušavanja i zatim nakon preslušavanja u "Hrvatskom Domu", našla je obkoljenu ku u (zatvorena ulica) i oružnici sa strojnicama oko ciele ku e, te je nisu pustili unutra, dok to nije dopustio onaj koji je u me uvremenu "razgovarao' s gospo om Marom i k erkom Mirjanom.

Nakon nekoliko dana usliedilo je hapšenje po no i, Poglavnika dra Ante Paveli a i gospodje Mare. Odvedeni su iz ku e u zatvor u mjestu St. Martin. Višnja je uspjela u sred no i i sa brzoglasa jednog susjeda nazvati "Policia Federal" i nakon dugog traženja dobila je na brzoglas pukovnika zvanog Comandante Gandi, koji je iztražio po ijem nalogu je usliedilo hapšenje i ustanovio da je to išlo preko zapovjedni tva vojni ke Zra ne Luke u Palomaru i komesariata Žandarmerije "Cionidad Jardin". Nazvao je smjesta Žandarmeriju u "San Martin" te zatim posjetio tu Žandarmeriju i dao nalog da se smjesta Poglavnika i gospodju Maru vrati u Palomar u njihovu ku u. Zrakoplovno Zapovjedni tvo imalo je paralelno nalog za hapšenuješ.

Obavjestili smo o tome vele asnog Otca dra Don Matu Luketa, koji je odmah zamolio, da bude preslušan u re enom Ministarstvu. Dne 18. listopada 1955. stavili smo se na raspolaganje istrazi u obavještajnom Odjelu toga Ministarstva. Re eno nam je, nakon kra ega preslušavanja, da su stekli uvjerenje, da na nama nema krivnje, te da e nas brzoglasno obavijestiti, kome se moramo prijaviti. Doznajemo isti dan, da je odklonjeno izru enje diplomatskim putem, jer ako stoje obtužbe, koje su protiv Hrvata podignute, onda prestaje samo postupak Upravnih Oblasti, koje su na to prema postoje im zakonima mjerodavne.

Sve obtužbe proti Poglavnika i ostralih Hrvata, Vele asni Don Mate Luketa ponio se tada juna ki i razbio sve te klevete i laži. Dne 20.listopada primio je Poglavnik dr. Ante Paveli jedno liepo pismo od Vrhbosanskog Nadbiskupa preuzvišenog gospodina dra Ivana Evangeliste Šari a, u kome ovaj vrli rodoljub preuzima moralno jamstvo za Poglavnika. Ovo pismo olakšalo nam je daljnju obranu u velikoj mjeri.

Pismo Vrhbosanskog Nadbiskupa dra Ivana E.Šari a.

Legitimnom Poglavaru Nezavisne Države Hrvatske.

Kao Nadbiskup hrvatski Bosne i Hercegovine, dižem svoj glas proti klevetama i obtužbama koje su gore spomenuti neprijatelji bacili proti osobe Vaše ekelencije - na koju djelatnost u korist katolicizma i svetih interesa Crkve, uzdižem se kao garant i branitelj u svako vrieme i pred bilo kime.

Izjavljujem pred celim svietom:

Da nikada Katoli ka Crkva nije bila toliko zašti ena i u svojim nastojanjima za širenje istine toliko zagarantirana kao za vrieme Vaše vladavine.

Nadbiskup Vrhbosanski
Dr.Ivan E.Šari

U me uvremenu sliedili su daljnji napadaji u tisku, koje mi pobijamo u granicama mogu nosti. U Argentini se u tu svrhu vrši sabirna djelatnost, koja - Hrvatskom Domobranu donosi oko 12.000.00 pesosa.

Dne 24. listopada javlja nam Ministarstvo Mornarice, da se moramo istoga dana prijaviti Vrhovnom Zapovjedni tvu Oružni tva, koji da je preuzeo, iztragu protiv nas.

U no i 25. listopada 1955. Višnja zajedno sa šoferom Štefom Babi em, (ranije šoferom Poglavnog Županstva u Zagrebu), odpratila je Poglavnika i dr. Vjekoslava Vran i a na Glavno Redarstvo, gdje su razgovarali sa Glavnim Ravnateljem redarstva. Redarstvo u Argentini ureduje i po no i. Štefan Babi i Višnja ekali su u autu sa tužnim mislima, da li e se i vratiti? Babi je imao posudjeno auto od svoga šefa Talijana. Toga dana prijavljuju se: Poglavnik i dr. Vjekoslav Vran i , iztražnom povjerenstvu, a onda samom Vrhovnom Zapovjedniku. Najprije je saslušao Poglavnika sam, a onda dr. Vran i a u prisustvu Poglavnika. Bivaju pušteni na slobodu, jer im uspijeva uvjeriti Vrhovnog Zapovjednika, da ne kane napustiti Argentinu, jer se ni im nisu ogriješili o zakone i gostoprinstvo zemlje, a istrazi stojimo u svako vrieme na raspolaganju.

Ovo je preslušanje bilo odlu no u itavom postupku protiv nas, te smo stekli uvjerenje, da se oblasti ne e prenagliti u donošenju odluke. Sutradan prijavili smo se po uputi Oružni tva kod Glavnog Ravnatelja za Javni Red i Sigurnost, gdje nam je re eno da emo biti pozvani ako to uztreba. Naši hrvatski tužitelji brinu se međjutim, da napadaji izadju u hrvatskom iseljeni kom tisku. Tako "Ameri ki Hrvatski Glas" iz Chicaga u svome broju od 30. studenog donosi dopis iz Buenos Airesa, datiran po etkom mjeseca, dakle neposredno nakon podnošenja tužbe, u kome, se donosi to an sadržaj obtužbe, kako je protiv nas podnesena. Jednako smo napadnuti i u druga dva glasila H.S.S. u "Hrvatskoj Rie i", Belgija i "Hrvatskom Glasu" Winipeg, Kanada i u "Danici" Chicago.

Neki nestrpljivi pojedinci, za koje su pisa i stroj i zra na pošta, prava napast, šire iz Buenos Airesa itav niz ogavnih laži, kojima neki Hrvati izvan Argentine nasjedaju, a drugi ih prihvaaju kao dobrodošlo gradivo, koje se može upotriebiti za osobne mra ne ciljeve.

Napose je pisao i širio laži i podvale Vjekoslav Luburi iz Španjolske, a emu svemu se službeno odgovorilo u novinama. *(Svakako treba usporediti pisanje u to vrijeme "DRINA" i Okružnica HNO te vidjeti "širenje tih LAŽIH Vjekoslava Luburi a." Tek tada bi se moglo ustanoviti da ovdje dr. Vjekoslav Vran i izmišlja što ne zna, po onoj staroj poslovići:*
ŠTO GLUH NE UJE, TO IZMISLI. *Mo. Otporaš.)*

Po etkom studenog, po inje kona no i formalna iztraga protiv 40 Hrvata. Uhi ena etvorica ve su na slobodi od 17. listopada 1955. Me u prvima preslušani su Poglavnik dr. Ante Paveli , dr. Jozo Dumandži , dr. Vjekoslav Vran i . Zatim sliedi preslušanje ostalih, kao i oko 20 svjedoka hrvatske i srbske narodnosti. Iztraga e potrajati skoro tri mjeseca i Zapisnici dose i ogroman obujam. Bio je preslušan i dr. Milan Stojadinovi i jasno u obrani svih obtuženika, dakle Srbin.

Tisak je i dalje hranjen napadajima. Tek neznatan broj dnevnika drži se izpravno, te nas ili ne napadaju ili uzimlju u obranu. Izlaze četiri broja posebno osnovanog tjednika, kojega je glavna zadaća iznieti protiv nas najnemoguće izmišljotine, uz montirane slike. Iztragu ne zanima taj slučaj i ustanovljuju od koga je tjednik narušen i plaćen. Utvrđuje također, da je narušitelj platio za samo četiri broja 250.000 pesosa, a to je bio tada veliki novac.

Sudeći po onome, što smo mi platili za jednokratnu objavu našeg izpravka, otiskanog u jednom dnevniku računamo da je ova novinska kampanja stajala jednog od naših protivnika oko jedan milijun pesosa, ne računajući nagrade, koje su iz istog vreća dobili razni hrvatski i srbski agenti. Budući da smo bili optuženi ne samo kod argentinskih građanskih oblasti, nego i kod Crkvenih dostojanstvenika u Buenos Airesu i Rimu, zamolili smo i dobili audienciju kod crkvenih vlasti. Učinili smo to tek onda, kada je prošlo prvo formalno preslušanje po oružnici tvu, te je dr. Vjekoslav Vrančić dne 16. studenoga 1955. bio primljen od jednog visokog rimskog Prelata, kojega je podrobno izvjestio o pozadini optužbe. Visoki dostojanstvenik bio je otkriveno radostan, kada je saznao da se radilo o podmetanjima i neistinama. Kada je koncem listopada prošla opasnost od izгона, odnosno prisilnog ukrcanja, koje je moglo biti ravno izručenju, sve se je naše nastojanje usredotočilo u suzbijanje novinskih laži. U tome radu pružili su Glavnom Starješinstvu veliku pomoć dr. Stjepan Hefer, Dr. Jozo Dumandžić, Stjepan, Miljenko i Jakov Barbarić, (*tri brata, tri Hrvata, tri Hercegovca, mo. Otporaš.*) Emil Klaić, Marko J. mladić i nada sve marljivi glavni tajnik Petar Krilanović.

Hrvatskom Domobranu uspjelo je zanimati za naš slučaj veliki Argentinski dnevnik "La Nacion", a u tome mu je izdašno pomagao član Domobrana Jure Ivanović.

Posebnom zaslugom starješine ing. Ivana Asanovića, uspjelo nam je ući u dnevnik "Noticias Graficas", a zaslugom dr. Vjekoslava Vrančića i Marka Jurinića mladji. U ugledne časopise "Esto Es" i "Der Weg". Dok su nas strani listovi branili, dotle je u mjesecu prosincu 1955. izašao na nas napadaj i u "Hrvatskoj Reviji", koja izlazi u Buenos Airesu, koju je vodio Vinko Nikolić i kompanija. Vinko Nikolić je otvoreno tražio od svojih čitatelja da mu šalju razne lažne optužbe na Poglavnika.

Zahvaljujući čitavom muževnom nastupu Hrvatskog Domobrana, pobudili smo zanimanje i kod velikih sjevernoameričkih novinskih agencija.

"United Press", koja je prenela na svjetlo pisnu i zračnu vrpcu jednu veliku izjavu Poglavnika čiji je sadržaj objelodanjen u svjetskom tisku.

Osim iz Argentine primio je Hrvatski Domobran novčanu pomoć od sjevernoameričke i australske hrvatske organizacije, pa im i ovom prilikom liepa hvala.

Pogledavši sada unazad, možemo s pravom reći, da je izhod ove borbe svršio našom potpunom pobjedom. Naš najveći uspjeh sastoji se svakako u tom:

- a) da među 4000 zatočenika u dobrom dielu pravosuđu predanih osoba nema ni jednog jedinog Hrvata, premda je po optužbama izgledalo kao da smo mi bili glavni nosioci vlasti u Argentini.
- b) da je sada barem jedna vlada na Zapadu točno obavještena o pravednoj borbi hrvatskog naroda.
- c) da je poslije iztrage položaj svijuju Hrvata u Argentini uzakonjen (legaliziran).
- d) da je hrvatsko političko vodstvo u Buenos Airesu izvršilo svoje "držanstvo", te se u probitku narodne stvari izložilo opasnostima i odklonilo napustiti zemlju, kako je to željela jedna strana bez obzira na štetu, koja bi tim postupkom bila narušena hrvatskoj narodnoj stvari i da možemo poručiti našem neprijatelju, da se ne bojimo njegovih novih podmetanja koja, kako saznajemo ponovo sprema u svojoj mračnoj duši.

Živio Poglavnik dr. Ante Pavelić
Živjela Nezavisna Država Hrvatska
Živjela Argentinska Pravda!

H R V A T S K A

Buenos Aires 25. srpnja 1956. g.

GODINA (Ano) X. Broj. (No) 14.(206)

Ovaj vrlo važan istinski događaj za tisak priredila:

Poetessa - Akademik HAZUD CH

Mirjana Emina Maji

This entry was posted in dopisi iz svijeta, povijest, pravosuđe, prenosimo and tagged ANTE PAVELI , Argentinska Pravda, Buenos Aires, Emil Klaić, fra Rado, franjevci, H R V A T S K A, Ivan Asanaić , Ivan E.Šarić , Jure Zovko, Katolička crkva, Mate Luketa, Mirjana Emina Maji , Nikola Pop, Peron, Poglavnik, Štef Babić , ustaše, Višnja Paveli , Vjekoslav Luburić , Vjekoslav Vrančić by tajnik.